

Bologna-asiantuntijaryhmän kokous 10.9.2010 klo 13—15.30

Paikka: CIMO, kokoushuone Tukholma

Paikalla: Tommi Haapaniemi, Jarmo Kallunki, Lilian Sjöberg, Maija Innola, Sakari Ahola, Riitta Hakulinen, Maj-Britt Hedvall, Maija Innola, Päivi Aronen, Birgitta Vuorinen (pj), Nora Ridgewell (CIMO), Ulla Tissari (sihteeri)

1. Kokouksen avaus

- Lilian Sjöbergin tilalle tulee etsiä uusi ECTS-neuvonantaja.

2. 6.10.2010 pidettävän Bologna-roundtablen valmistelu

- Lyötiin lukkoon tilaisuuden tarkempi ohjelma ja julkaistaan se CIMOn verkkosivuilla <http://www.cimo.fi/Resource.phx/cimo/elinikainen-oppiminen/erasmus/bolognan-prosessi/tapahtumat.htm>
- Ilmoittautuneita 12 kappaletta, mutta yritysten henkilöstöpäälliköitä ei toistaiseksi mukana. Toivottiin tarkemman ohjelman houkuttelevan osallistujia.
- Ohjelma jakaantuu kahteen osaan: osaaminen (sis. 2 alustusta) ja tutkintoihin (paneelimuotoinen), keskustelu päätavoitteena
- Tavoitteena saada osallistujilta viestejä/palautetta, joita voidaan hyödyntää tulevaisuudessa (mm. tutkintorakenneuudistuksen arviointi, opiskelijavalintojen uudistaminen)

3. Tulevat seminaarit:

- **Quality Assurance in Defining, Describing and Assessing Learning Outcomes**, 4.-5.10.2010, Helsinki
 - Seminaarin on lykkääntynyt, uusi ajankohta **29.—30.11.**, paikka hotelli Strand
 - Osa EU2020 toimeenpanoa, Suomi vetää Learning Outcomes –ryhmää, tukee myös NQF:ien toimeenpanoa
 - Syynä lykkääntymiseen mm. päällekkäisyydet ja se, että aiheeseen liittyvät selvitykset eivät ole valmistuneet
 - Ensimmäinen päivä on suunnattu laajemmalle osallistujajoukolle (n. 150 hlöä), iltapäivä ja toinen päivä pienryhmätyöskentelyä (n. 80 hlöä)
 - Puhujia mm. Erno Lehtinen, Outi Kallioinen (geneeriset taidot), Anita Walsh (osaamistulosten kuvaaminen ja arviointi)
 - Keskeisiä teemoja: miten tutkintojen laatu syntyy? Edistääkö oppimistulosten määrittely laatua?
- Pohjoismainen seminaari **Quality Assurance of Learning Outcomes** 8.-9.11.2010, Tukholma
 - Seminaariin ovat osallistumassa Nora Ridgewell, Birgitta Vuorinen, Riitta Pyykkö, Jarmo Kallunki ja Marita Aho EK:sta

- Seminaari on ollut suosittu, ilmoittautuneita n. 150
- **Recognition and the Bologna process through engagement with employers**, 18.-19.11.2010, Croydon, UK
 - Yhteistyöhanke, jossa mukana Iso-Britannia, Suomi, Viro, Saksa ja Slovenia
 - Suomesta on luvattu alustaja aiheesta Recognition: Challenges for HEIs (Laura Keihäs, OPH)
 - Taustapaperi tunnustamisasioista, DS:n käytöstä jne. (OPH valmistellut)
 - Seminaariin osallistumassa CIMOsta Ulla Tissari, EK:sta Marita Aho ja SAMOKin edustaja. Lisäksi mahdollisuus lähettää vielä 2 työelämän edustajaa sekä 1-2 asiantuntijaryhmän edustajaa
 - Mahdollinen linkitys EUA:n DOC-CAREERS jatkohankkeeseen, jonka teemana European regions and SMEs
- **Information Project on Higher Education Reform III** –seminaari, 22.-24.11.2010 Nicosia
 - Tarkempi teema: **The Social Dimension of Higher Education: Building Excellence & Equity**
 - Toistaiseksi kukaan ei ole osallistumassa.

4. Keskustelua ECTS- ja DS-tunnusten periaatteista

- Edellisellä hakukierroksella vain 5 ECTS-tunnusta myönnettiin koko Euroopassa ja komissio on huolissaan tilanteesta (tunnusta ei haeta ja ECTS:n toimeenpano puutteellista)
- Syitä: ECTS-tunnusten vaatimukset liian kovia (mm. 30 ECTS-pistettä lukukaudessa), korkeakouluille ei selvää, mitä hyötyä tunnuksista on, voisiko hakemus koskea vain yhtä tiedekuntaa/laitosta (suurta vaihtelua korkeakoulujen sisällä)
- Mitä CIMO voisi tehdä? Tunnuksille enemmän näkyvyyttä www-sivuilla, CIMO voisi toimia välittäjänä hakijoiden ja jo tunnuksen saaneiden välillä (Euroopan laajuisesti)
- Seuraava haku päättyy 15.toukokuuta, seminaari hakijoille tammikuussa 2011, näkökulma myös siihen, miten hakeminen voi auttaa kehittämään korkeakoulun toimintaa, puhujia mahdollisesti myös ulkomailta. Seminaarin suunnitteluun perustetaan oma työryhmä.
- Muuta: neuvonantajien koulutus, benchmarkkaus muihin maihin, ECTS Users' Guidessa selkeitä virheitä, jotka tulisi korjata, tunnuksia tulisi tuoda esiin kaikissa Bologna-seminaareissa ja mm. opintoasiain päivillä, tukea (rahallista) hakemusten laatimiseen

5. Tapaaminen Saksan Bologna-asiantuntijaryhmän kanssa 20.—21.1.2011 ja Puolan asiantuntijaryhmän vierailu Suomeen

- Saksan vierailun ajankohta on 19.—21.1.2011, Saksasta on saatu alustava ohjelma

- Vierailun tavoitteeksi asetettiin hyvien käytäntöjen ja työtapojen vertailu, oman työn kehittäminen ja kansallisten haasteiden ja ongelmien vertailu, mikä tulee vaikuttamaan lopulliseen ohjelmaan
- Tarkennuksia pyydetään seuraavista otsikoista: The Bologna Process Experiences and Expectations of the Bologna Experts from Finland and Germany ja Feedback on the Implementation of Promoting Bologna on the European Level.
- Asiantuntijaryhmää pyydetään ilmoittamaan sitovasti osallistumisesta 15.10. mennessä
- CIMO selvittää hotelli- ja ryhmämatkavaihtoehdot
- Puolan kansallinen toimisto on tiedustellut mahdollisuutta Bologna-asiantuntijoiden vierailuun Suomessa, ehdotettu ajankohta 4.-6.10.
- Puolalaiset esittäneet toiveenaan, että voisivat tavata asiantuntijaryhmää, kansallisen toimiston ja ministeriön edustajia sekä vierailla korkeakoulussa, jolla kokemusta AHOT-asioista (mahd. vierailu myös KKA:han/Rehtorien neuvostoon)
- Vierailu on lykkääntynyt kokouksen jälkeen marraskuun lopulle.

6. Muut asiat

- **Bologna-seurantaryhmän kokous 24. —25.8.2010** (Maija Innola)
 - Tavoitteena rakenneuudistusten käyttöönotto ja juurruttaminen
 - Romaniasta uusi sihteeri, järjestävät 2012 ministerikokouksen
 - Pysyvä, interaktiivinen www-sivusto www.ehea.info
 - Bologna-arkisto tutkijoiden ja muiden toimijoiden käyttöön
 - Keskustelua siitä, pitäisikö Bolognan prosessi käsitteenä korvata eurooppalaisella korkeakoulutusalueella
 - Uudet työmenetelmät: vertaisoppiminen ja opintovierailut
 - Raportointityöryhmä: missä mennään toimeenpanossa?
 - Integroitu raportti, jossa Stocktaking-aineisto, Eurostudent ja muu tilastoaineisto
 - Tammikuussa tulossa lomakekysely jäsenmaille, vastaukset lähetettävä huhtikuussa
 - Käsitellään asiantuntijaryhmässä: tekstejä tuotetaan ja käydään läpi yhdessä
 - Kysely liikkuvuudesta syksyllä: vastaukset OKM —CIMO-yhteistyönä
 - Tanska tehnyt aloitteen vertaisoppimisesta (peer-learning) koulutuksen ja tutkimuksen välillä, mukaan toivotaan korkeakoulujen edustajia (yhteydenotot Tanskan BFUG-jäseniin tai OKM:n kautta)
 - Seuraava BFUG-kokous maaliskuussa Budapestissä: raportointi ja alustavat tulokset, jäsenyyssuhteet
- Kuulumisia **Tallinnan Bologna Experts Training Seminarista 7.-9.6.2010** (Tommi Haapaniemi ja Päivi Aronen)
 - Teemana tutkintojen tunnustaminen ja hyväksiluku, oppimistulokset
 - Erillinen työpaja ECTS- ja DS-tunnuksista, komissio toivoi palautetta korkeakouluilta
 - Korkeakouluille ei ole selvää, mitä hyötyä tai merkitystä tunnuksista on
 - Komissio ei kuitenkaan ole muuttamassa tunnusten vaatimuksia

- Keskustelua siitä, voisivatko tunnukset olla tulevaisuudessa ranking-kriteerejä
 - Seminaarin aineistot ovat netissä osoitteessa
<http://tallinn2010.bolognaexperts.net/content/presentations>
 - Bologna-asiantuntijoille on myös perustettu oma nettiyhteisö, jonne voi rekisteröityä
<http://www.bolognaexperts.net/>
- **Varsovan Doctoral studies in the European higher education area –seminaari 17.-18.6.2010**
(Jarmo Kallunki)
 - EU2020 ja ERAB-strategia ovat keskeisimmät tohtorikoulutukseen vaikuttavat uudet linjapaperit, tulevilla FP8:lla tulee olemaan vaikutusta tohtorikoulutukseen, muttei vielä tiedetä, mitä
 - strukturoidut tohtoriohjelmat alkavat olla normi siinä, miten tohtorikoulutus organisoidaan EHEA:lla
 - Bologna-työkalujen (ECTS, LO, RPL, jossain määrin DS) soveltaminen tohtorikoulutukseen on edelleen kiistakysymys (erityisesti ECTS)
 - tohtorikoulutettavista puhuttaessa ei pitäisi käyttää nimitystä ”tohtoriopiskelija” vaan ”nuori tutkija” (vrt. Salzburgin periaatteet)
 - EUA-CDE on tehnyt tutkimuksen tohtorikoulutuksen kehittymisestä EHEA:lla (nk. Salzburg II), Eurodocilla on oma selvitys jossa painottuu nuorten tutkijoiden näkökulma
 - Puolan tilanteesta keskeisimmät huomiot:
 - massoituminen: tohtorikoulutus 10-kertaistunut viime 20 vuoden aikana
 - NQF tulossa 2010, ”Regulations for Doctoral studies” -määrittelyt 2008
 - HEI-lakimuutos 2010, jossa säädellään mm. tohtorikoulutettavan ”ohjaussopimuksesta”
 - rahoitus keskeinen kysymys, sillä stipendit pieniä ja niitä jaetaan vähemmistölle
- **Palaute ja jatkotoimet:** Kansallinen Bologna-seurantaseminaari ”Eväitä kansainvälisen oppimisympäristön rakentamiseen” 20.4.2010 ja Bologna-juhlakokous 18.6.2010
 - Seminaarin palaute pääosin myönteistä, tosin kaivattiin myös käytännön toimenpiteitä
 - Jatkossa toivottiin käsiteltävän seuraavia aiheita: yhteistutkinnot, kansainvälistymisen laadulliset mittarit/indikaattorit, osaamistavoitteiden kuvaus ja niiden vaatimat oppimisjärjestelyt ja arviointi sekä kolmannen syklin kansainvälistyminen
 - Asiantuntijaryhmältä toivottiin myös seuraavanlaista toimintaa: koulutusta uusia ohjelmia suunnitteleville, käytäntöön sovellettavia julkaisuja, yleisiä suosituksia kansainvälistymisestä ja kansainvälistämisestä korkeakouluille ja opiskelijajärjestöille, hyvien käytäntöjen jakamista, kansainvälistymisstrategian toteutumisen seurantaa.
 - Bologna-juhlakokouksen esitykset on laitettu CIMOn sivuille
<http://www.cimo.fi/Resource.phx/cimo/elinikainen-oppiminen/erasmus/bolognan-prosessi/tapahtumat.htx>
- **Bologna-uutiskirje ja Bologna-wiki**
 - Seuraava uutiskirje voisi ilmestyä loppuvuodesta, aiheita:
 - haastattelu ECTS- ja DS-tunnusten saajista (miksi haitte, mitä hyötyä)
 - syksyn seminaarien anti ja ”pääviestit”
 - valtakunnallisen AHOT-hankkeen kuulumiset ja alakohtaiset ryhmät

- aiheita ja kirjoittajia voi edelleen ehdottaa
- Bologna-wikiä on päivitetty ja sen tarkoituksena on toimia asiantuntijaryhmän sisäisen viestinnän kanavana (matkaraportit, toiminnan suunnittelu jne.). Tarkempaa ohjeistusta wikin käytöstä lähetetään erikseen.

7. Seuraava kokous

- Seuraava kokous päätettiin pitää Saksan vierailun yhteydessä: joko lentokentällä ennen lähtöä tai paikan päällä. Asialistalla mm. kevään toiminnan suunnittelu, Suomen seurantaraportti ja Bologna-asiantuntijaryhmän seuraavan 2-vuotiskauden suunnittelu.

8. Kokouksen päätös

- Kokous päätettiin klo 15.30.